

zapone, gumbi, volnene in usnjene rokavice, usnjene listnice, ostroge, podke za čevlje z žebli, kuhinjsko orodje, čutare, kolci za šotore, krampi, lopate, različne sekire, konjski koci, vrvi, volneni jopiči, hlače itd. Ponudbe je po predpisanem uzorec najkasneje do 30. septembra t. l. 12tih opoludne vložiti c. kr. domobranskemu ministrstvu. Uzorec predmetov, katere je dobaviti, se proti plačilu dobe pri glavnem skladišču vojne uprave (Landwehr-Ausrüstungs-Hauptdepôt) na Dunaju. Razglas, obsegajoč natančneje pogoje, zaznamek predmetov, katere je dobaviti in ponudbeni vzorec je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na ogled.

R a z g l a s

o sprejemu gojenk v gospodinjsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Meseca oktobra se otvori četrti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem, novo zidanem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, katere mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu i. t. d. Gojenke se istotako vežbajo o gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 14 gld., ali za ves tečaj 168 gld. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para črevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu; ako ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj).

Deklice, katere hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo

do 15. septembra t. l.

glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se sprejmo v gospodinjsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; ako pa bo v šoli prostora, sprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dné 31. julija 1901.

Črni palež ali koze na trtah.

Veliki škodljivec na naših trtah je črni palež, katerega se o priliki obrezovanja istih najuspešneje pokončuje. Ta črni palež ali koze imenuje se latinski Sphacelona ampelinum. Črni palež provzročuje ravno navedena glivica, katera se takrat na trtah ugnjezdavati ter širiti prične, ko trte ravno najbolje odganjajo. Prikaže se najprej na listju v podobi malih črnih mehurčkov, kateri se o svojem času razpočijo, in iz njih pršijo trosi (seme) glivice na nižje pognanke, liste, listne peclje ter grozde. Kamor pade tros na pognanek, listni pecelj ali hlastino grozda, tam provzroči neke razjednine, katere so podobne, kakor da bi bile obžgane. Na jagode padli tros pa provzročuje neke črne večje ali manjše ploščice, katere ne dopuste, da bi se jagoda na takih mestih debelila, ampak se posuši. Skupni nasledek bolezni po tem škodljivcu je ta, da se pogranki ne spremenijo v krepke mladike, marveč one ostanejo le slabotne čez in čez polne črnih ran. Napadeni grozdi se pa tudi ali deloma ali pa popolnoma posuše. Pri obrezovanju ni potem potrebnih krepkih mladik, iz katerih bi se lahko palce (čepe) in napence (šparone) napravilo, ali se pa poslednji pri vežnji lomijo. Ob trgatvi pa ni kaj v škafo djati.

Kakor do zdaj skušnja uči, nastaja ta pač velika nadloga, črni palež po Dolenjskem najrajši na muškatu, portugalki, kraljevini in zeleniki. Posebno moč ima pa na kraljevini. V okom pride se pa tej nadlogi tako-le: Ob času reznje se mora vso rezino pobrati ter sežgati, ne je pa še znabiti za cepiče poravnati. Že obrezane trte namazati pa gre s pomočjo trdega čopa (penzelja) s tekočino iz 50 kg zelene ali železne galice in 1 liter žveplene kisline (hudičevega olja ali vitrijola) na sto litrov vode. Zeleno galico raztopi se v vroči vodi, žvepleno kislino se pa tekočini, obstoječi iz vode in zelene galice, po malem in med vednem mešanjem doliva. Vso hkrati se ne sme v tekočino zlit, ker sicer izškropi zopet iz nje. Ako se hoče, doda se tekočini tudi lahko nekoliko apna, to je ravno toliko, da se na trtah pozna, katere so že namazane, katere pa še ne. Kakor rečeno, vršiti se mora to delo takoj, kakor hitro so trte obrezane, toraj koncem februarja ali začetkom marcija. Ker